

سخنگوی سازمان آتش‌نشانی درباره حادثه پلاسکو گفته نمی‌داند چرا به وضعیت ساختمان‌های این چنینی رسیدگی نمی‌شود با اینکه «بارها از قبل تذکرات لازم داده شده بود.»

مدیریت ناکارآمد، فاجعه‌ای است که مدام تکرار می‌شود؛

سه سال پیش وقتی ساختمان پنج طبقه‌ای در خیابان جمهوری آتش گرفت و دو نفر در آن حادثه کشته شدند، چشم همه مسئولان و مدیران تهران به این خیابان دوخته شد. نطق‌های پرشور اعضای شورای شهر تهران در جلسه‌های بعد از این حادثه از لزوم ایمن‌سازی ساختمان‌های قدیمی این خیابان حکایت داشت. آتش‌نشانی از بی‌توجهی مالکان ساختمان‌ها به اصول ایمنی می‌گفت و سازمان مدیریت بحران از وضعیت بحرانی این خیابان، اما در نهایت همه این بحث‌ها فراموش شد تا امروز که ساختمان پلاسکو آتش گرفت و جان آتش‌نشانان قربانی آشفته بازار مدیریت در پایتخت ایران شد.

پیش‌بینی چنین روزی سخت نبود، ساختمان‌های خیابان جمهوری بارها هشدار داده بودند که اوضاع خوبی ندارند. ساختمان ۱۳ طبقه آل‌مینیوم دو سال پیش آتش گرفت، انبار لوازم خانگی و کارگاه کفش پارسال، اما همچنان موضوع ایمنی ساختمان‌ها در برابر آتش را کسی جدی نگرفت.

در آتش‌سوزی ساختمان پنج طبقه کار نکردن نردبان نجات آتش‌نشانی یکی از علل کشته‌شدن افراد شناخته شد. شورای شهر تهران ماه‌ها درباره این حادثه گزارش تهیه کرد و بحث‌های فراوانی شد. یکی از انتقادات به شیوه صدور مجوز برای ساخت و سکونت در ساختمان‌های بلندمرتبه و بی‌توجهی به ایمنی این ساختمان‌ها در برابر آتش بود. محسن سرخو، عضو شورای شهر تهران در یکی از این جلسه‌ها گفته بود: «در تهران ساختمان‌های بلندمرتبه‌ای وجود دارد که اگر حادثه‌ای در آن رخ دهد باید قید امدادرسانی به آنها را بزنیم.»

ساختمان‌های ناامن و بی‌توجهی مسئولان

مالکان ساختمان‌های بلندمرتبه موظفند با هماهنگی آتش‌نشانی این ساختمان‌ها را به وسایل خاموش‌کردن آتش مجهز کنند با این حال آنها به این موضوع توجه نمی‌کنند و سامانه نظارتی هم برای وادار کردن مالکان به تجهیز ساختمان‌ها وجود ندارد. از طرفی ضوابط و مقررات ملی ساختمان که به عنوان زیرساخت اصلی برای طراحی اصولی و انتخاب بهینه مصالح، سیستم‌ها و دستگاه‌ها محسوب می‌شود دارای نواقص و ابهامات جدی است.

جلال ملکی، سخنگوی سازمان آتش‌نشانی درباره حادثه پلاسکو گفته بی‌احتیاطی چند نفر موجب این حادثه شده است و «حالا باید نیروهای آتش‌نشانی توان آن را بدهند.» او با اشاره به اینکه ده‌ها نفر از همکارانش زیر آوار این ساختمان مدفون شده‌اند گفته نمی‌داند چرا به وضعیت ساختمان‌های این چنینی رسیدگی نمی‌شود با اینکه «بارها از قبل تذکرات لازم داده شده بود.» او همچنین از هیأت مدیره و مالکان این ساختمان انتقاد کرده که موارد ایمنی را در نظر نگرفته‌اند و فقط به درآمدزایی فکر می‌کنند در حالیکه «توان بی‌توجهی آنها را باید آتش‌نشانان بدهند.»

تجهیزات سازمان آتش‌نشانی هم فرسوده شده‌اند. رحمت‌الله حافظی، رئیس کمیسیون خدمات شهری شورای شهر تهران تیرماه امسال گفته بود سال گذشته ۱۴۰ میلیارد تومان اعتبار برای ارتقای تجهیزات آتش‌نشانی مصوب شد که بر اساس آخرین گزارش‌ها تاکنون ۲۵ میلیارد تومان از این منابع به آتش‌نشانی پرداخت شده است. کمبود تجهیزاتی مانند هلوکوپتر آتش‌نشانی برای مهار آتش ساختمان‌های بلند باعث به خطر افتادن جان آتش‌نشانان می‌شود.

ساختمان‌های فرسوده تهران هر لحظه می‌توانند حادثه بزرگی ایجاد کنند. سیاست‌های نوسازی این بافت فرسوده هیچ‌گاه موفق نبوده و حتی ساختمان‌های تازه‌ای که در کشور ساخته می‌شوند هم به دلیل رعایت‌نشدن اصول ساخت فرسوده محسوب می‌شوند. در بسیاری از کشورها ساختمان‌هایی با عمر بیش از صد سال وجود دارند که دائماً در برابر خطرات با تکنولوژی‌های روز مقاوم می‌شوند. ساختمان پلاسکو بیش از ۵۰ سال عمر داشت و میزان فرسودگی و بی‌توجهی به اصول ایمنی در آن حتی با چشم‌های غیرتخصصی هم آشکار بود.

نگاه درآمدی شهرداری تهران به ساخت و سازها و ساختمان‌ها هم یکی از عوامل اصلی بروز این حوادث است. ساختمان علاءالدین یک چهارراه قبل از ساختمان پلاسکو شاهد این مدعا است. ساختمانی ناامن و به شدت شلوغ که شهرداری برای کسب درآمد بیشتر بدون در نظر گرفتن اصول ایمنی مجوز ساخت یک طبقه دیگر به آن داد و سه سال زمان برد تا حکم تخریب این طبقه را اجرا کند.

ناتوانی در مدیریت بحران

حادثه پلاسکو بازهم نشان داد تهران در برابر حادثه به شدت آسیب‌پذیر است و مدیران این شهر توان مدیریت بحران را ندارند. ناهماهنگی نیروهای امدادی، نبود دستورالعمل‌های مشخص و بی‌تجربگی و آموزش‌ندیدن مدیران شهری برای مدیریت بحران در این حوادث خود را بیش از پیش نشان می‌دهند.

رئیس سازمان مدیریت بحران شهر کشور پیشتر گفته بود اگر زلزله‌ای در تهران اتفاق بیافتد آمادگی شهر برای این زلزله کمتر از ۲۰ درصد است اما اتفاق‌هایی مانند آتش‌سوزی در ساختمان پلاسکو نشان می‌دهد آمادگی کلانشهری به بزرگی تهران برای یک آتش‌سوزی هم جای پرسش و نگرانی دارد. نیروهای انتظامی در تهران حتی قادر به دور کردن مردم از اطراف محل حادثه نیستند. تصاویری که از محل حادثه منتشر شده نشان می‌دهد مردم حتی بر روی خودروهای آتش‌نشانی جمع شده‌اند تا تصویر بهتری از حادثه داشته باشند. در واقع پلیس که همواره علاقه دارد چهره قاطعی در «برخورد» از خود نشان دهد، دقیقاً جایی که لازم است از قاطعیت خود استفاده کند با تسامح با مردم برخورد می‌کند.

در این میان آمبولانس‌ها در ترافیک خیابان‌های اطراف گیر می‌کنند، آتش‌نشانان مجبورند با تجهیزات ناکافی به دل آتش بزنند و در نهایت بعد از بروز فاجعه مدیران در رسانه‌ها و کارگروه‌ها و همایش‌هایی برای تشخیص فرصت‌ها و چالش‌ها خطابه‌های غرا سر می‌دهند و باز هم مردم را تا فاجعه بعدی به دست تقدیر می‌سپارند.

منبع/ میدان

برچسب‌ها: [ساختمان پلاسکو](#) [1]

[حوادث](#) [2]

[آتش‌نشانی](#) [3]